305. štev. V Ljubljani, sobota 18. decembra 1920. Poštnina plačana v gotovini. III. leto.

Velja v Ljubljani in po pošti:
celo leto . . . K 240·—
pol leta . . . „ 120·—
četrt leta . . . „ 60·—
za mesec . . . „ 20·—

Za inozemstvo:
celo leto . . . K 400·—
pol leta . . . „ 200·—
četrt leta . . . „ 100·—
za mesec . . . „ 35·—

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:
celoletno . . 8 dolar.
polletno . . . 4 dolarje
četrtletno . . . 2 dolarja

Novi naročniki naj pošiljajo naročnino po nakaznici.

Oglasi se zaračunajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok ter 55 mm širok prostor za enkrat 2 K za večkrat popust.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica štev. 6/I. Telefon štev. 360. — Upravništvo je na Marijinem trgu štev. 8. Telefon štev. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj. Posamezna številka velja 1 krono.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži na odgovor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Štrajk v trboveljskem revirju.

Trbovlje, 17. dec. (Izvirno poročilo.) Vsled sklepa rudarskega zborovanja se je **začela danes popoldne ob dveh splošna stavka v Trbovljah, Hrastniku in Zagorju.** Celjski okrajni glavar dr. Žužek, ki se nahaja v Trbovljah je odredil, da se morajo vse gostilne zapreti. Varnostni organi so oplačeni, a dosedaj niso imeli povoda posredovati, ker se mir še ni kalil nikier. Jutri se začno brzčas nova pogajanja med rudarji in vlado oz. premogokopno družbo.

Izpremememba štajerskega volilnega rezultata?

Beograd, 17. dec. (Izvirno poročilo.) Verifikacijski odsek je imel danes delo in je razpravljal o spornih mandatih. V bitoljskem okrožju so se v eni občini zgodile nekorektnosti. Verifikacijski odsek je sklenil da se v tej občini ponovijo volitve. Obstaja možnost, da v tem okrožju radikalci izgubijo en mandat in da pride v konstituanto republikanec Jaša Prodanović. Pretresal se je tudi mandat dr. Trumbića, ki je kandidiral na štirih listah. Potrdila se je ena izvolitev, ostale pa začasno suspendirale. Potem je odsek razpravljal o mandatih v štajerskem volilnem okrožju v Sloveniji, kjer se je glavni volilni odbor pomotil pri štetju in se je izgubila ena pola volilnega akta. Obstaja možnost, **da Samostojna kmetska stranka in socialni demokrati izgubijo po en mandat na korist Slovenske ljudske stranke in komunistov.** Nadaljnjo preiskavo bo vodil poseben pododsek verifikacijskega odbora. — Volitve v subotiškem volilnem okrožju še niso verificirane. Volilni odbor je bil odbil pritožbo radikalcev, češ da so prepozno predložili kandidatsko listo.

Beograjska pogajanja.

Samostojna akcija Stojana Protića.

Beograd, 17. dec. (Izvirno poročilo.) Regent je sinoči še zvečer sprejemal v avdijencah voditelje parlamentarnih strank. Danes vsled svojega rojstnega dne ni bilo političnih avdijenc, pač pa se bodo nadaljevale jutri. Zaslišani bodo zastopniki vseh strank razun republikancev in komunistov. Pač pa je nadaljeval Pašić tudi danes svoje razgovore s strankami. Z demokrati je sporazum že skoraj dosežen, težkoče dela pa sodelovanje manjših, a za delazmožno večino potrebnih skupin, od katerih stavijo nekatere za demokrate nesprejemljive pogoje, tako zlasti muslimanci glede agrarne reforme, Narodni in Jugoslovanski klub pa v vprašanju pokrajinske uprave.

Beograd, 17. dec. (Izvirno poročilo.) V poslanskih krogih vzbuja vedno večjo pozornost energična akcija, ki jo je začel na svojo roko Protić. Protić se trudi, da bi sestavil večino s strankami nekdanje parlamentarne zajednice brez demokratov, socijalistov in agrarcev. Pač pa bi pritegnil muslimane in tudi Radičevce, s katerimi je imel včeraj in danes razgovore. Baje je doseženo med njimi že toliko zbližanje, da se more računati na sporazum.

Ako se Protiću njegova akcija posreči, bo sestavil potem on novo vlado, ki bo izdelala nov ustavni načrt v smislu sporazuma z Radićevci in ostalimi grupami, ki vstopijo v koalicijo.

Radićevi zastopniki v Beogradu.

Beograd, 17. dec. (Izvirno poročilo.) Dohod petih Radićevih delegatov v Beograd je vzbudil veliko zanimanje ne le med parlamentarci ampak tudi med beograjskim prebivalstvom. Delegati, ki so se nastanili v hotelu »Central«, so prišli včeraj popoldne v parlament. Obiskali so Narodni klub, katerega zastopniki so jih bili pozdravili ob prihodu. Že tekom včerajšnjega dne so stopili v stike z raznimi parlamentarnimi strankami in obiskali tudi Stojana Protića, pri katerem so ostali dali časa. Danes so nadaljevali svoje razgovore z vodilnimi parlamentarci.

Radićevci sicer izjavljajo, da nimajo pooblastila skleniti formalnega sporazuma s to ali ono stranko, povdarjajo pa, da sodelovanje njihove stranke v konstituanti nikakor ni izključeno. Zlasti Narodni klub si prizadeva da bi dosegel sporazum med Radićevci in radikalci, ker se nadeja, da se omogoči na ta način vladna kombinacija brez demokratov.

Radićevci dosedaj še niso objavili svojih zahtev za vstop v konstituanto. Formulirali jih bodo brzčas še le potem, ko bodo sondirali teren pri vseh strankah. V parlamentu presojajo položaj precej optimistično.

Dalmatinsko vprašanje v rim. senatu.

Burni prizori.

Trst, 17. dec. (Izvirno poročilo.) Pri razpravi o rapalski pogodbi je na včerajšnji seji rimskega senata govoril tudi novoimenovani senator dr. Ziliotto, voditelj zadrskih Italijanov. V ostrem tonu je nastopil proti ratifikaciji pogodbe in se vneto zavzemal za D' Annunzia. Izvajal je med drugim: Žal mi je, da moram, prvič ko govorim v senatu, nastopiti proti vladi. Ali to moram storiti, ker ne morem pristati na rapalsko pogodbo. Severni del dalmatinske obali se da vzdržati samo s posestjo južnega dela. Slovanska država, ki si lasti Dalmacijo, je močnejša nego si mislimo. Upoštevati je treba njeno ambicijo in voljo. Lepega dne bo imela Italija na Jadranu proti sebi močno mornarico.

Če bi ne bilo D' Annunzia bi bila Dalmacija danes brez zaščitnika. Žalostno je le, da je v italijanski armadi in mornarici samo en D'Annunzio. Zato pa odtehta njegovo prepričanje štirideset milijonov italijanskega naroda.

Zunanji minister grof Sforza je Ziliotta prekinil, češ, da s svojim govorom samo vzpodbuja italijanske pomorske edinice na dezertacijo k D' Annunziu. Ko je Ziliotto kljub temu nadaljeval s slavospevom D' Annunziu, ga je poklical predsednik Tittoni k redu. V zbornici je nastal velik hrup in nemir. Med nacijonalisti in vladnimi pristaši je prišlo do ostrih in burnih prepirov, kakršnih senatna dvorana ni vajena. Nemir je naraščal tako, da je moral Ziliotto predčasno končati svoj govor.

PONESREČENA NEMŠKO-MADŽARSKA STAVKA V BRATISLAVI.

LDU. Bratislava 16. dec. Na podlagi sklepa zaupnikov nemško-madžarske levice bi se morala danes popoldne pričeti tukaj v vseh obratih splošna stavka v znak simpatij za komunistično gibanje na Češkem. — Vendar pa je bila večina bratislavskega delavstva proti stavki. Lastniki obratov so izjavili da bodo odpustili vse ono delavstvo, ki bi brez povoda odklonilo delo.

FAŠISTOVSKA ZAROTA V TRSTU?

Dunaj, 17. dec. (Izvirno poročilo.) »Wiener Stimmen« so prejele iz Trsta naslednje poročilo: Tržaška kvestura je aretirala ogromno število anarhistov in fašistov, pri katerih so se stekale vse niti obširne zarote ki se je nameravala polastiti mesta, vojašnic in arzenala. Trst naj bi se odcepil od Italije, proglasil za svobodno mesto in pridružil republiki dožev, ki bi se imela ustanoviti. Na D' Annunzievih ladjah naj bi se razvesila stara zastava Dandola. Nova republika naj bi obsegala vsa mesta ob Adriji. Prvi dož naj bi bil d' Annunzio.

BOJI V ZADRU.

Trst, 17. dec. (Izvirno poročilo.) O dogodkih v Zadru tudi danes ni zanesljivih poročil. Le toliko je gotovo, da je prišlo tako na ladjah, kakor v mestu samem do spopadov med pristaši d'Annunzia in vlade. Sinoči po mestu razširjene vesti o aretaciji admirala Milla po d'Annunzijevcih dosedaj še niso bile potrjene. Pač je ugotovljeno, da so se pridružile d'Annunziu zopet nove vojne ladje.

Rim, 17. dec. Listi javljajo iz Zadra: Dvesto vojakov stražarjev je odšlo v vojašnico zbora dalmatinskih prostovoljcev, da bi zbor razorožilo in razpustilo. Dalmatinci so se temu uprli. Prišlo je do streljanja, pri čemer je bilo na obeh straneh več oseb ranjenih. Na intervencijo poveljnika karabinierjev so se vojaki umaknili. K guvernerju je prišlo odposlanstvo mesta Zadra, ki je prosilo, naj bi se ne razpustil zbor prostovoljcev.

ITALIJANSKI MINISTRSKI SVET O REKI.

Trst, 17. dec. (Izvirno poročilo.) V četrtek se je vršil v Rimu ministrski svet, ki je razpravljal tudi o Reki. Predsedoval je Giolitti. Posvetovanja se nista udeležila poslanca ljudske stranke Meda in Micheli, kar je rodilo v italijanskem časopisju različne komentarje. Sklepi ministrskega sveta so tajni, znano je le to, da so se ministri pečali s pojemanjem discipline v vojski in mornarici na vzhodnem Jadranu.

ODSTOP PREDSEDNIKA RIMSKEGA PARLAMENTA.

Trst, 17. dec. (Izvirno poročilo.) Italijanski parlament ni vzel na znanje odstopa predsednika De Nicola in prezidijskega urada. Kakor se govori, to na De Nicolo ne bo vplivalo, ker bo pri svojem odstopu vztrajal.

ITALIJA PRIZNALA KRALJA KONSTANTINA?

LDU. Washington, 17. dec. »Chicago Tribune« doznava, da je Italija že priznala kralja Konstantina na Grškem. Grška vlada je grškemu patriarhu ustavila vse podpore, ker je nastopal zoper sedanjo vlado.

STAVKA POŠTNIH VOZNIKOV IN NATAKARJEV NA DUNAJU.

Dunaj, 17. dec. (Izvirno poročilo.) Stavka poštnih avtomobilskih šoferjev in postiljonov traja dalje. Vsa pošta dveh dni je zastala. Velike trgovine in banke so morale deloma začeti pisma dostavljati po selih in omejiti korespondenco na najpotrebnejša pisma. Včeraj se je kabinetni svet zahtevam stavkajočih kazal bolj naklonjenega. Dovolil jim je 45 K nočne doklade, dočim so imeli dosedaj 15 K. Priznal jim je tudi mesečno doklado 5000 K. Stavkajoči pa so izjavili, da brezpogojno vztrajajo na svojih zahtevah. Ministrski svet je izjavil, da je to nemogoče.

Stavka gostilniških in kavarniških natakarjev obsega vse gostilne, kavarne in hotele I. in II. dunajskega okraja. Kakor je naš dopisnik izvedel iz krogov štrajkujočih, se bo stavka jutri razširila na vse gostilne, kavarne in hotele vsega mesta. Škoda, ki jo imajo lastniki hotelov in gostilničarjev, je že doslej ogromna in znaša mnogo milijonov. Hotelski gostje so bili danes brez postrežbe in hrane. Jutri se bodo nemara zatvorile tudi javne dobrotvorne kuhinje. Ako se to uresniči, bodo posledice katastrofalne.

Zavezniki in orijent.

Balkan postaja zopet važen kompleks v aktualni mednarodni politiki. Vsa znamenja kažejo, da namerava antanta vsled vrnitve kralja Konstantina revidirati svoje načrte.

Bivši grški ministrski predsednik Venizelos je bil pridobil za svojo domovino vso naklonjenost zaveznikov. Zlasti Angleži so šli Grkom v vsem na roko. Grška je dobila Smirno in lep kos zemlje okrog v resnično svojo oblast. Grške čete so prikorakale skoraj na skok daleč pred Ajo Sofijo in Venizelos je gotovo upal, da se mu bo ob ugodni priliki posrečilo zasaditi helenski križ na kupolo nekdanje bizantske katedrale.

Medtem je pa zavrelo v Grčiji. Venizelos je moral zapustiti domovino in pobegniti pred narodom, ki ga je smatral za tirana. Plebiscit je poklical nazaj Konstantina, ki ga menda ravnokar v sijajnem spremstvu peljejo vojne ladje v Pirej.

Zavezniki so konsterniran. Nihče ni pričakoval kaj takega. Angleži so hoteli narediti iz Grčije močno pomorsko silo, okrnili so v njeno korist in odrezali od morja Bolgarijo, razbili turško cesarstvo, ter največje kose razdelili Atenam. In vse to samo zato, da bi bile Atene varuh angleških interesov v Mali Aziji.

Sedaj se pripravlja umik. Kajti Konstantinovemu zatrjevanju prijateljstva London in Pariz ne verjameta. Grška kraljica je sestra Vilijema II. in antanta sluti, da se vrača na sredozemsko morje hohenzollerski duh.

V zavezniškem časopisju se že oglašajo uglednih državnikov ter zahtevajo, da se mirovna pogodba, ki je zmela turško cesarstvo, razveljavi. Bivši predsednik francoske republike Poincare se zavzema v Revue des deux mondes zelo toplo za to, da se sevreska mirovna pogodba spremeni v korist Turčije in tudi Bolgarije.

Turška mirovna pogodba, ki pomeni ustanovitev močne panhelenske države, vtesnitev Bolgarije in razpad osmanskega imperija, in ki je v bistvu delo velikega helenskega Curzona, ni še ratificirana v francoskem parlamentu. In na ta moment opozarja Poincare, ki naglaša, da zavezniki nimajo pričakovati ničesar dobrega spričo spremenjenega režima v Atenah. Sovraštvo, ki si ga je nakopala antanta med Turki in Bolgari je treba ublažiti s tem, da se tema narodoma vrnejo tla, ki so jim za gospodarsko samostojnost potrebna. Prijateljstvo med antanto, Turčijo in Bolgarijo se mora vstvariti. Tako Poincare.

Ni še sicer nobene uradne izjave glede tega. Toda zelo verjetno je, da se bo obrnila orijentalna politika antante v to smer. Ravnokar dohaja n. pr. vest, da je Bolgarija sprejeta v zvezo narodov, kljub politično neprevidnemu protestu naše in romunske strani.

Vedno smo povdarjali, da nam bo treba pričeti z Bolgarijo življenje dobrih sosedov in danes je vsled nove orijentske politike Londona in Pariza to potrebnejše nego kdaj poprej, sicer se nam utegne pripetiti, da bodo naši veliki »prijatelji« šli svojo pot preko našega državnega telesa ter jih pri tem ne bodo ustavljale nobene lepe fraze naših ministrskih predsednikov in zakrknjenih bolgarofobov.

ODLOČITEV VELEPOSLANIŠKE KONFERENCE O SPORNIH MEJNIH VPRAŠANJIH.

Maribor, 17. dec. (Izvirno poročilo.) Od veleposlaniške konference v Parizu je prejela razmejitvena komisija rešitev nekaterih obmejnih vprašanj, ki so bila vsled nesoglasja med avstrijsko in jugoslovansko delegacijo predložena konferenci v odločitev. Razodbe še niso objavljene.

RADIKALCI ZA MARKOVIĆEV USTAVNI NAČRT.

Beograd, 17. dec. (Izvirno poročilo.) Radikalni klub je začel danes razpravljati o stališču, ki naj ga zavzame v vprašanju ustave in vprašanju poslovnika. Kakor izgleda se bo stranka pridružila ustavnemu načrtu ministra Markovića, zahtevala pa bo nekatere izpremembe, ki naj bi omogočile zbližanje z avtonomističnimi skupinami. Glede poslovnika vztrajajo radikalci na stališču, da se mora onemogočiti obstrukcija: tudi od prisege za sedaj še nočejo odpustiti.

MOŽNOST OKTROIRANJA USTAVE.

LDU. Beograd, 17. dec. »Politika« javlja: Zanimivo je da se je snoči v parlamentarnih krogih govorilo o možnosti, da bi bila konstituanta razpuščena in da se z ukazom vpostavi ustava od leta 1903. če bi se pokazalo da konstituanta ni zmožna delati in če ne bi prišlo do sporazuma med strankami.

PREDRZEN IZZIVAČ.

LDU Zagreb, 17. dec. Danes dopoldne, ko je šel sprevod manifestantov meščanstva in omladine po Jelačičevem trgu mimo Velike kavarne, je neki človek kot odklon proti mnogobrojnim klicem »Živela Jugoslavija!« vzkliknil »Živela Madžarska!«. Razlučeni manifestanti so nanj navalili in bi ga bili pretepli, ako bi ga ne branili trije redarji. Navzlic temu je dobil par udarcev s palico. Stražniki so ga nato odpeljali na policijo, odkoder so ga odvedli v zapor. Dognali so da je to trgovski pomočnik iz Šida, po imenu Schulhauser.

Roman »KRALJEV VITEZ« na zadnji strani.

AVSTRIJA IN MADŽARSKA MORATI POVRNITI REČNO BRODOVJE.

Beograd 17. dec. (Izvirno poročilo.) Po sklepu mirovne pogodbe morata Nemška Avstrija in Madžarska vrniti Jugoslaviji vse zaplenjene ali uničene rečne ladje, in sicer po principu: za vsako uničeno tono rečnega brodovja eno tono dobrih ladij.

RAZOROŽITEV V BERLINU.

Berlin, 17. dec. (Izvirno poročilo.) Danes dopoldne se je začela razorožitev, kakor to predvideva tozadevni zakonski načrt. Državni voini minister je odredil, da se je v zapadnem delu mesta po policiji zaprl cestni štirikotnik, nakar je policija začela hišne preiskave.

ENTENTA POMAGA AVSTRIJI S PREMOGOM.

Opole, 17. dec. (Izvirno poročilo.) Predsednik interalijirane kreditne komisije Le Rond je sporočil časnikarjem, da je dobil iz Pariza nalog, naj Avstrija dovoli enkratno dobavo gornješleškega premoga, in sicer 100.000 ton.

BORZNA IN TRŽNA POROČILA.

17. decembra.

Valute in devize.

Zagreb: dolarji 149—150, avstrij. krone 25—27, carski rubiji 70, francoski franki 880—900, napoleondori 498—500, nemške marke 200—202, rom. leji 200—203, ital. lire 520—528, češkoslovaške krone 170.

Curih: Berlin 9.15, New Jork 656, London 22.07, Pariz 39.55, Milan 23.40, Praga 7.40, Zagreb 4.70, Dunaj 1.55, Budimpešta 1.30, avstrijske žigosane krone 1.—.

Dunaj: Dinarji 1597, dolarji 677, francoski franki 3892.50, švicarski franki 10175, češke krone 760, madžarske krone 105.50, ital. lire 280, nemške marke 931, poljske marke 105, angleški funti 2330.

Praga: Dinarji 207, nemške marke 119.75, švicarski franki 1354.50, francoski franki 522.50, ital. lire 305, angleški funti 309, dolarji 87, avstrijske krone 12.45, poljske marke 11.75.

Efekti.

Zagreb: Banka za Primorje 0—1100, Jadranska banka 1875—1900, Jugoslavenska banka 625—630, Ljubljanska kreditna banka 920—940, Prva hrvatska štedionica 8950—9000, Riječka pučka banka 497—500.

Italijanska zvestoba.

V starem Rimu je veljal izrek: Punska zvestoba — nikakršna zvestoba. To pravilo mora veljati pri nas radi Italije posebno sedaj po rapalski pogodbi. Kaiti s to pogodbo so Italijani dosegli vse, kar so hoteli. Sedaj je v njih interesu, da so sladki in dobri (seveda ne v rimskem senatu). Hočeio nas uspavati, da bi na ta način pozabili na zasedeno ozemlje.

Italijanu ne smemo zaupati ničesar. Čimboli se nam liže, temboli bodimo uverjeni, da namerava z nami zopet nekaj nepoštenega, kar bo nam v škodo.

Zadnje čase se množe v italijanski javnosti klici po spravi z Jugoslovani. Če nam je še v spominu izrek o italijanski perfidnosti, moramo ugotoviti, zakaj se tako naenkrat poraiajo v nam sovražni deželi klici po spravi. Trgovska pogajanja med Italijo in Jugoslavijo so pred durmi.

Italijanski imperijalisti še niso siti. Po nasičenju njihovega apetita po naši zemlji je ostala neutešena njih lakomnost po našem denarju. Tej lakomnosti hočejo zadostiti pri trgovskih pogajanjih z nami. In dobro vedo, da se bo dalo to najložje doseči tedaj če bomo Jugoslovani spravljivi in dobrodušni. Zato se žurijo z izjavami o »spravljivosti« z Jugoslavijo. Bati se moramo, da so naši trgovski izvedenci na trgovska pogajanja z Italijo premalo pripravljeni. Vsled tega se nam prav lahko pripeti, da nas Italijani vjemo v novo zanko in nam pripravijo novo Santo Margherito, ki nas bo veljala ogromnega denarja.

Zato kličemo merodajnim činiteljem:

Sklenejte samo to, kar čisto sigurno znate, da je za nas dobro. Ne poslušajte onih, ki vsled hipnega dobička hočejo že jutri izvoziti vagone iz Italije, temveč zaupajte raiše stoletni izkušnji, ki pravi, da slep je, kdor Italiji zaupa.

Že radi poskusa sklenite kratek termin, ker tudi v najkrajšem terminu spoznate, da je imel sovražnik glavni dobiček od nas, a ne mi od njega. In imeli boste možnost, da to napako popravite. Ker sicer vam ne preostane drugega kakor da kot že večkrat, tako tudi tedaj porečete: Zakaj smo verjeli, zakaj smo pozabili na resnico izreka o »Italijanski zvestobi«. Znajte, da velja za onkraj demarkacijske črte samo eno pravilo:

Italija zvestobe ne pozna!

Taktika zemljoradničke stranke.

Stranka zemljoradnikov ali poljedelcev obeta sčasoma postati v naši državi važen faktor: dasi še nima skupnega in enotnega programa, so vendar tu že temelji za bodočnost. Te temelje tvorijo kmečki poslanci iz Srbije, Bosne, Hrvatske in Slovenije. Kmečka stranka ima torej široko polje in če ga bo dobro obdelovala, bo imela na njem tudi obilno žetev.

Zemljoradnička stranka je v konstituanti po številu poslancev na četrtem mestu, t. j. prva za demokrati, radikalci in komunisti. Zato je umevno, da se zanjo interesirajo skupine, ki prihajajo v poštev za morebitno sestavo vlade.

Premotrimo zato taktiko zemljoradnikov! O njej je pojasnil predsednik parlamentarnega kluba zemljoradničke stranke g. Vojislav Lazić nekemu dopisniku to-le:

Klub zemljoradnikov hoče izvesti svoj poljedelski program brez ozira na druge stranke. Želimo izvesti ta načela do skrajnosti. Držali pa se bomo popolnoma samostojno.

Glede sestavljanja nove vlade naš klub doslej še ni prejel poziva. Če bi ga pa prejel, bi o njem sklepal. Želja kluba ni, da stopi v vlado. V tem oziru je cel klub kompakten in solidaren. Klub temu pa je pripravljen podpirati vsako ustavotvorno vlado, ki bo delala za izboljšanje položaja poljedelcev. Naše sodelovanje v vladi bi naši stranki sedaj samo škodovalo. Mi moramo vedno težiti za udejstvitvijo zemljoradničkega programa. Stališče našega kluba v tem vprašanju je, da mora zemljo dobiti oni, ki jo obdeluje. In to se mora zvršiti brez davka in brez odškodnine. Od demokratov in radikalcev se razlikuje naše stališče zato, ker zastopajo glede agrarne reforme ti in oni ideo veleposestva, medtem ko smo mi za to, da se veleposestva ukine. Niti demokrati, niti radikalci ne zastopajo stališča, da se morajo velika cerkvena spahiška in begovska posestva pravično razdeliti. Mi dovolujemo, da ostane spahom in begom toliko, kolikor potrebujejo za življenje: ostalo pa se mora brezpogojno razdeliti med poljedelce.

Z Radičem nima naša stranka nobene zveze. Če bi hoteli člani Radičeve stranke, zastopajoči kmečke interese, pristopiti k naši stranki in izvršiti naš program, bi jim naš klub ne nasprotoval. Toda Radić je hrvatskega kmeta zapeljal s svojo demagogijo: naš namen pa je, da hrvatskega kmeta prepričamo, da se interesi srbskega kmeta krijejo z njegovimi interesi. Ako torej ostane Radić na svojem dosedanjem stališču, tedaj se ne moremo združiti ž njim.

*

16. t. m. je imel zemljoradnički klub svojo sejo, na kateri je razpravljal o izpremembi poslovnika. Izvoljen je bil odbor petih oseb, ki moraio v treh dneh sestaviti načrt novega poslovnika. Predsednik Kluba je javil Pašiću, da bo govoril z njim o izpremembah, ki naj se izvršijo v poslovniku. Nato se je konstituiral klubov odbor. Za predsednika je bil izvoljen Vojislav Lazić (valjevsko okrožje), za podpredsednika Pucelj (ljubljansko okrožje) ter Franič (splitsko okrožje), za tajnika Štefan Benna (Bečkerek) in dr. Stalič (vranjsko okrožje). Za kvestorja sta izvoljena Dokić (sarajevsko okrožje) in Urek (mariborsko okrožje). Na tej seji kluba je bil izvoljen odsek, ki se bo pečal s proučevanjem ustave, ki bo sestavljen iz 10 poslancev pod predsedstvom Mihaela Avramovića. Vesti o sestavi skupnega bloka zemljoradničke stranke ter z demokratsko stranko ali s katerokoli drugo stranko, so kombinacije brez vsake podlage.

Brigajmo se za Apaško kotlino!

Ob Muri, 16. dec.

Iz nemškega časopisja se učimo, kolikega gospodarskega pomena je ta kotiček naše domovine, sicer bi se Nemci ne potili s tako vnemo za njo. Leta 1918 se je pridelalo v tej kotlini preko 200 vagonov žita. Posebno pa je razvita živinoreja. Pred vojno se je izvažalo približno 6000 glav goveježivine na leto, svinj pa se je izvozilo do 12.000. Glavni gospodar kotline je grafčina Freudenau, last znanega veletrgovca Meinla, ki ima tudi v Ljubljani svojo trgovino. Ta grafčina je dajala do prevrata po 300 litrov mleka na dan. Naša vlada mora proglasiti Apaško kotlino za nesporno naše ozemlje ter stopiti moramo iz sedanjega provizorija ter onemogočiti vsako tuje hujskanje med prebivalstvom. Šole naj se takoj zasedejo z najboljšimi močmi, ki so vajene narodnostnih bojev. Predvsem pa je treba razveljaviti nerodno politično razdelitev. Za politično upravljanje je predaleč okrajno glavarstvo tako v Mariboru, kakor v Ljutomeru. Napravi naj se vsaj ekspozitura s sedežem v omenjenem gradu, ako že ni mogoče ustanoviti samostojnega okraj. glavarstva. Prebivalstvu je treba iti blagohotno na roko upoštevaje, da je še nemško orijentirano. Le na ta način se bodo uspešno izpodbijale nemške agitacije preko Mure.

Preizkušnja in spoznanje.

Praga, 14. decembra 1920.

Po mojem zadnjem dopisu so se komunisti še enkrat dvignili. Prvi napad je bil torej samo preizkušnja, ki jim je dala poguma. Mislili so, da je čas akcije dozorel. Vrgli so se v boj z vso vehemenco. In rezultat? Do tega trenutka vedno maniši! Seveda, če človek bere inozemske liste, misli, da Praga in republika gori. Tudi tukajšnji listi so v zadnjih dneh živahnejši, polni poročil o stavkah, o Kladnu. Če prebereš, na vidiš, da nikjer ne gori. Čemu torej toliko pisanja?

Da se razume, od kod tolikšna množina najraznovrstnejših poročil o komunističnem gibanju, je treba vzeti v roke liste levičarskih rdečkarjev, ki trobijo v svet vesti, da je prišel dan obračuna, da je čas za revolucijo, da je revolucija že izbruhnila. Komunisti so namreč napravili generalni naskok na republiko — s peresi in tinto. Za potiskanim papirjem je varnejše, si mislijo kolovodje komunistov in pišejo in pišejo — o krvi o revoluciji. Niso izbirčni. Laž, zavijanje je najnavadnejše sredstvo njihove propagande. Na ta način so hoteli zanesti negotovost v delavske vrste in nato v kalnem ribariti. Ta taktika se ni dala drugače ubiti kot z obširnimi poročili o stavkah, ki so se povsod ponesrečile. Od tod toliko pisanja. Kljub pičlim rezultatom komunistov.

Rezultat je danes ta, da je stopilo v stavko komaj 10% delavstva. To je dragoceno spoznanje. Komunisti morajo uvideti, da češkoslovaška republika ni za ruske eksperimente. Mera duševnih in telesnih potreb češkoslovaškega naroda je večja kot ona ruskega mužika. Kar je temu pogodu, za to Čeh že zdavnaj nima več razumevanja. Čeh ljubi lepo mero udobnosti ni za komunistično primitivnost. Njegova izobrazba je previsoka zato ni dostoven za doneča gesla. Komunizem obeta boj, ljudstvo je pa sito nemirov. Komunističnim obljubam o boljšem življenju ne verjame, ker ima prežalosten zgled v Rusiji.

Češko delavstvo se je postavilo dejansko na stran republike. In trezneije smeri v meščanstvu danes to dejstvo že poudarjalo in pozivljalo, da naj buržoazija tega delavstvu nikar ne pozabi, da ga ne vrže v nasprotni tabor, kajti potem ne pojde tako gladko kot je šlo sedaj.

In še nekaj se povdarja: Dokler bodo imeli komunisti za voditelje tako malo požrtvovalne in pozorne ljudi kot jih imajo danes, se ni bati hujšega.

Dr. P n.

Bolgarija sprejeta v zvezo narodov.

Ženeva, 16. dec.

Na popoldanski seji skupščine zveze narodov je bil sprejet pristop Bolgarske, Finske, Luksemburga in Costa Rice. Bolgarija in prav tako Finska in Luksemburg so bili sprejeti brez debate. Costa Rica pa po kratki debati. Na popoldanski seji je bil sprejem Armenije odklonjen. Glasovanje o tem, ali naj se Armenija udeleži tehničnih organizacij zveze narodov, se je opustilo na predlog Barnesa, ki je dejal, da bi bila odklonitev zaušnica za Armenijo. Predlog se je vrnil komisiji. Glede baltiških držav in Georgije je govoril Restrepo. Govorilo je še več govornikov, med njimi Branting in Paderewski za sprejem baltiških držav in Georgije. Poljski zastopnik je priporočal takojšnji sprejem. Ko je izjavila italijanska delegacija, da bo glasovala za sprejem, je izjavil Viviani ob velikem odobravanju, da bodo države zavezane, ravnati se po členu 10 pakta, ako bodo sprejete. Nato so bile države v posameznih glasovanjih odklonjene. Glede Georgije se je razvila diskusija: Nansen in Cecil sta jo priporočala, Fisher je govoril proti.

Provizorni režim južne železnice.

Dunaj, 17. dec. 1920.

Na včerajšnji seji upravnega sveta južne železnice je izjavil generalni ravnatelj dr. Fall, da sta po oficielni obvestitvi »Association nationale« v Parizu odobrili tako jugoslovenska kakor tudi italijanska vlada provizorni režim. Ker sta pritrdili že tudi Avstrija in Madžarska, je upati, da se provizorni režim uvede že od 1. januarja dalje. Vprašanja, ki so s tem v zvezi, se bodo obravnavala na konferenci meseca januarja na Dunaju. Te konference se bodo udeležili zastopniki prizadetih držav, na tudi zastopniki »Assocciation nationale«. Glede italijanskih anuitet se bo po nameri italijanske vlade posebej obravnavalo z zastopniki južne železnice in »Association nationale«. Naposled je naznanil glavni ravnatelj, da je italijanska vlada iz naslova »Uporaba proge južne železnice na italijanskem ozemlju« plačala južni železnici na račun 100 milijonov kron.

Nova madžarska vlada.

Budimpešta, 16. dec.

Novi kabinet se je včeraj zvečer predstavil vladi, ki mu je priredila prisrčne ovacije. Potem je izpregovoril ministrski predsed. Teleki, da bi načrtal svoj program. Kot glavno točko je označil izvedbo agrarne reforme, preosnovo ljudskih šol, indemniteto občinske in komitatske volilne pravice in revizijo ustave. — V zvezi s tem je izvajal, da se bo moralo vprašanje glede kralja obravnavati v narodni skupščini. — Finančni minister Hegedüs je poudarjal potrebo varčevanja na vsej črti. Štefan Haller je izjavil, da se kurz ne bo izpremenil, ako tudi so se deloma izmenjale osebe. Ko je govoril še Karl Huszar in drugi člani vlade, se je novi vladi izreklo zaupanje.

Po svetu.

600 letnica Danteievega rojstva se bo praznovala prihodnje leto. V proslavo tega velikega pesniškega genija se vršilo v Italiji velike priprave. Slavnostno pa bodo obhajali 600 letnico tudi v drugih državah, med temi v Angliji in Češkoslovaški.

50 letnica smrti francoskega pisatelja Aleksadra Dumasa starejšega. 5. t. m. je preteklo 50 let, kar je umrl na svojem posestvu pri Dieppu v starosti 68 let Aleksander Dumas starejši. Dumas je napisal nebroj romanov, preko 60 dram in mnogo potopisov iz Sirije, Egipta itd. Med nami Slovenci so znani zlasti sledeči romani: »Grof Monte Christo« »Trije mušketirji«, »Po 20. letih«.

Splošno pomanjkanje v Berlinu. Z včerajšnjim dnevom so zaprli v Berlinu vse hotele, gostilne in restavracije, tako da v celem mestu ni dobiti gostilniške hrane.

Velikodušni Francozi. Po versajski pogodbi bi mogla Nemčija izročiti Franciji za vojno odškodnino več stotisoč mlznih krav. Z ozirom na splošno bedo nemškega prebivalstva pa se je sedaj Francija prostovolno odpovedala temu tributu. Ali bi bila Nemčija kot zmagovalka tudi tako velikodušna?

Zadnji vojni vjetniki iz Sibirije se vrneio kmalu po novem letu. V imenu zveze narodov in mednarodnega »Rdečega križa« je odpotoval po vjetnike Georges Werner v Vladivostok.

Beležke.

Ustavni program SLS.

Glasila SLS objavljalo v glavnih točkah stališče ki ga je zavzel jugoslovanski klub k vprašanjem ustave. Stranka stoji na stališču ženske volilne pravice in volilne dolžnosti. Zahteva, da se uvedejo kolikor mogoče velika volilna okrožja. Pokrajine, kot gospodarske, kulturne in zgodovinske (!) enote naj dobe čim širšo avtonomijo z lastno zakonodajo in lastno vlado. Dele naj se v avtonomne županije in občine. V vprašanju poslovnika zahteva klub, da se opusti prisega, ki onemogoča sodelovanje republikancev, in da se spremene določila o glasovanju, tako da se smejo ustavne določbe spreminjati samo z dvetretijinsko večino.

Danes pred dvema letoma.

LDU. je prinesel danes dve leti vest o izjavi regenta Starčevičevi stranki prava. Iz te izjave naj priključimo v spomin poslednji odstavek. — Regentove besede so bile: »Sporočite vsem članom Starčevičeve stranke prava in volilcem strankinih poslancev moj pozdrav. Sporočite jim, da hočeva moj oče in jaz vladati samo svobodnemu narodu in da bodeva nad vse spoštovala ravnopravnost vseh treh plemen.«

Iskrene molitve.

Včeraj so se vršila širom Jugoslavije slovesna cerkvena opravila za regenta. Slovenska duhovščina je po pregejšnjem delu v taboru republikanskega »Večernega lista«, hrvatska v onem velerepublikanca Stipe Radića. Kako so pač ti gospodje molili???

Nov specijalist.

Na Škarje se namerava specializirati Josip Kremen. Prve vzorce striže v uvodnikih »Slovenskega Naroda«. K tej stroki bo bale pritegnil tudi svojega odličnega sotrudnika Marija Savića.

Razna poročila.

Povratek kralja Konstantina.

LDU Benetke, 16. dec. Grška vojna ladja »Averoff« je s kraljem Konstantinom in njegovo rodbino odplula na Grško.

Papeževa imenovanja.

LDU Rim, 16. dec. Papež je danes dopoldne ob imenovanju nekaterih škofov predsedoval tajnemu konsistoriju, kateremu je prisostvovalo 21 kardinalov. Imenoval je kardinala Merry del Vala camerlengom sv. kolegija. Po nagovoru, v katerem je kardinale obvezal, naj varujejo tajnost, je naznanil papež imenovanje nekaterih italijanskih in inozemskih škofov.

Avstrija in sovjetska mir.

LDU Pariz, 16. dec. Veleposlaniška konferenca je sklenila poslati Avstriji noto zaradi izvedb vojaških določb saint-germainske mirovne pogodbe in je izmenjala ratifikacijsko listino o odstopitvi Slezvijškega.

Slabo pojmovanje zveze narodov.

LDU Pariz, 15. dec. »Chicago Tribune« doznava iz Santiaga, da imajo delegati države Čile naročilo, naj zapuste skupščino zveze narodov, če se zadovolji zahtevam držav Bolivije in Peru.

Protibolševiški upor na Krimu.

LDU Lvov, 17. dec. Kakor javljajo listi je na Krimu izbruhnil nov upor proti boljševikom. Poveljništvo nad ustaši so prevzeli Tartari, Delavci in mornarji Sebastopola so se pridružili temu gibanju. Boljševiški list »Petite Revolution« priznava, da ima to gibanje velik pomen. Tudi 5000 vojakov Wranglove vojske, ki so se doseda! skrivali v gorah, se udeležuje upora. Kakor se govori, je general Macho odšel nacionalistom Krima na pomoč.

Žrtve atentata na romunski senat.

LDU Bukarešta, 16. dec. Žrtev atentata v senatu, senator Georgiu Sotru, je podlegel svojim poškodbam. Stanje pred- [illegible] Včeraj je bil pogreb škofa Demitrija Rada in ministra Broceana. Pogreb se je vršil z velikimi slovesnostmi. Policija je razpisala 200.000 lejev nagrade za onega, ki izsledi atentatorja.

Poljaki in Vilna.

LDU Varšava, 16. dec. Odsek za zunanje posle poljskega državnega zbora je po pojasnilih zunanjega ministra Sapiehe sprejel sklep, v katerem se vlada poziva, naj stori vse korake, da se okrožje Vilne kar najhitreje postavi pod poljsko civilno in vojaško upravo.

LDU Varšava, 16. dec. Joffe je v noti, poslani predsedniku poljske delegacije v Rigi, protestiral proti prihodu zavezniški čet v Vilno, ki naj bi vzdrževale red med ljudskim glasovanjem o politični usodi Litvanske.

Odpust častnikov na Poljskem.

LDU Varšava, 15. dec. Poljska vlada je sklenila demobilizirati 25 odstotkov častniškega zbora. Med drugimi bo upokojenih 68 generalov in 600 polkovnikov. Istotako javljajo, da bosta v kratkem demobilizirana letnika 1895 in 1896.

Gospodarstvo.

+ **Omejitve železniškega prometa.** Začasno veljajo sledeče prometne omejitve: 1. Južna železnica v Jugoslaviji: Zaprt je tovorni promet v vozovnih nakladah za postajo Maribor gl. kol. Izvzeta so živila, premog, režijske in vojaške pošiljke, dalje pošiljke za tvrdko »Götz«, »Scherbaum« in skladišče »Balkan«, Scherbaumova dovlačilnica. Zaprt je tovorni promet za postaje Zagreb juž. kol. (izvzet premog, režijske in vojaške pošiljke). Zaprt je tovorni promet za postajo Sisak loko (izvzet premog, režijske in vojaške pošiljke.) 2. Državna železnica v Jugoslaviji: Reekspedicije na vseh hrvatskih in slavonskih postajah zabranjene. Izvzete so samo pošiljke iz inozemstva, ki dojdejo z direktnimi tovornimi listi. Ukinjeno je sprejemanje sena na Bosanski Brod loco in tranzit. Sprejemanje pošiljk za postajo na progi Vinkovci — Indija kakor tranzit proti Novemu Sadu je zopet prosto. Tranzit preko Indije proti Beogradu je še ukinjeno. Izvzeto: živad, premog, vojaške in režijske pošiljke. 3. Avstrija: Ker se nahaja v Mariboru že 840 vozov zaostanka med tem 430 vg. živil, se ukine sprejemanje vsakega tovora (tudi živil) za Avstrijo in tranzit. Izvzeta je samo živad in sveže meso. Vse drugo je proti tranzitnemu dovoljenju. Tovor vsake vrste za progo Spielfeld-Radkersburg je prost. Iz inozemstva je dovoljen uvoz le za one pošiljke, za katere se je izdalo transportno dovoljenje.

+ **Plačilo davka na vojne dobičke.** Finančna delegacija javlja uradno: Za plačilo davka na vojne dobičke se sprejemajo ne samo dinarski, ampak tudi kronski boni 6 odstot. drž. posojila iz l. 1919.

+ **Naredba o zaščiti industrijske lastnine stopi v veljavo** dne 28. t. m. Ta naredba bo zamenjala zakon in zakonske predpise za ozemlje naše kraljevine, ki so dosedaj regulirali zaščito industrijske lastnine. Vsi zakoni in zakonski predpisi glede reguliranja industrijske lastnine, ki so bili dosedaj v veljavi, se dne 28. t. m. razveljavijo.

+ **Uvoz in izvoz mlekarskih proizvodov.** Poljedelsko ministrstvo je odredilo, da se more sir in surovo maslo, kakor tudi vsi ostali mlekarski proizvodi, izvažati do nadaljnjega brez vsake omejitve.

+ **Ameriški poljedelski interesenti za dovolitev kredita srednji Evropi.** Po poročilu dopisnika lista »Manchester Guardian« so nastopili ameriški poljedelski interesenti za to, da dovoli vlada kredite za srednjo Evropo, da se s tem omogoči poljedelskim krogom, da prodajo v Evropo svoje produkte. V državi Cansas je ostalo 54% pšenične žetve v rokah posestnikov, dočim je druga leta ob tem času ostalo samo še 11% neprodanega žita v farmskih skladiščih.

Dnevne vesti.

— **O dr. Georgovi zapuščini.** Z več strani so nam prišli dopisi proti sodnemu komisarju, ki je vodil dražbo dr. Georgove zapuščine v Šmarju pri Jelšah. Ne bomo nikogar napadli in tudi nikogar branili, ker nam je zadeva premalo znana. Vendar pa ne moremo nikakor verjeti, da bi se vršile pri dražbi kake nerednosti v škodo dediču Družbi C. M., ker je bil ves čas navzoč notar Hudovernik kot zastopnik družbe, o katerem je splošno znano, s kako natančnostjo in vestnostjo se trudi pri vsaki priliki za našo šolsko družbo. Zaradi dveh sodov vina, o katerih se trdi, da sta se prodala pod roko smo se informirali ter zvedeli, da je bilo vino pokvarjeno in se je zato cenilo samo na 8 K liter; vkljub temu pa se je na dražbi prodalo po 20 K liter.

— **Iz krogov naprednih akademikov** dobivamo pritožbe, da se naša javnost za nje premalo zanima. V tem oziru delalo pristaši SLS čisto drugače. Svojim pristašem — vseučiliščnikom so zgradili lastni dom, imajo vsakega svojega akademika v evidenci ter skrbe za njih gmotni in duševni prospeh. V naprednih krogih je dovoli takozvanih **»starih hiš«**, ki pa se nekako izogibajo stika z akademsko mladino. Sploh se slovenska javnost vse premalo zanima za univerzo, katero smo toliko časa želeli pričakovali.

— **Lokomotiva izgubila kolo.** Ko je sopihal predvčerajšnjim hlapon iz Celja proti Ljubljani, je nekaj kilometrov pred Trbovljami izgubil stroj eno kolo. Vlak se je moral ustaviti na odprti progi, železniško osobje pa je šlo telefonirat v Trbovlje po nov stroj. Predno pa je ta prišel iz Zidanega mosta, so pretekle cele štiri ure. Ves ta dolgi čas so morali čakati potniki v nezakurjenih vozovih in so se mnogi težko prehladili. Nov stroj, ki je dospel, pa je vozil tako počasi, da bi ga bilo mogoče peš spremljati. Pri tej dragi vožnji bi potniki že lahko pričakovali malo več udobnosti v vsakem oziru.

— **Poljski generalni konzulat v Zagrebu naznanja,** da bo zaradi praznikov od četrtka 23. decembra 1920 do vštete nedelje 2. januarja 1921 zaprt in da se ta čas ne bo sprejela absolutno nobena stranka.

— **Za redne člane »Pokrajinskega zdravstvenega sveta za Slovenijo in Istro«** so imenovani: Dr. Černič Mirko, vodja obče javne bolnice v Mariboru; dr. Gregorič Vinko, primarij obče javne bolnišnice v Ljubljani; dr. Demšar Jernej, mestni zdravnik v Ljubljani; dr. Dereani Ernest, praktični zdravnik v Ljubljani; dr. Homan Alojzij, okrožni zdravnik v Radečah; dr. Lapajne Živko, višji okrajni zdravnik v Ljubljani; dr. Plečnik Ivan, vseučiliščni profesor; dr. Robič Hugo, primarij obče javne bolnice v Mariboru; dr. Šerko Alfred, vseučiliščni profesor; dr. Zalokar Alojzij, primarij in profesor. — Za izredne člane pa so imenovani: inženir Turk Jakob, ravnatelj kmet. kemičnega zavoda; mag. pharm. Sušnik Rihard, lekarnar; vladni svetnik Pavlin Alojzij, predsednik drž. veterinarskega urada; inženir Hanuš Jaromir, stavbni nadsvetnik; dr. Stoska Henrik, okrajni glavar.

— **V odbor službujočih farmacevtov** za okoliš Slovenskega lekarniškega gremija so bili izvoljeni za odbornike mag. pharm. Kmet Stanko, Maner Ciril, Oražen Nežika in Šlajpah Franc, vsi v Ljubljani; za namestnika pa Bizovičar Franc v Ljubljani in Hočevar Stanko na Vrhniki. Pri konstituiranju, ki se je dne 14. t. m. izvršilo v Zdravstvenem odseku za Slovenijo in Istro je bil izvoljen mag. pharm. Franc Šlajpah za načelnika, mag. pharm. Stanko Kmet pa za načelnikovega namestnika.

— **Nesreča pri drsanju.** Zakotnik Josip, posestnikov sin iz Stare Loke pri Kranju, se je drsal. Ker ni bil dovolj previden, se mu je izpodrsnilo, da je padel na tla in si zlomil nogo.

— **Pretepači.** Te dni so pili fantje iz raznih vasi fantovščino v hiši Marijane Jekovec v Zgornji Beli. Pri odhodu sta se spela Jurij Naglič in Peter Jekovec. Pri tem je sunil Jekovec Nagliča v levo stran prs in ga težko poškodoval.

— **Našemu upravništvu sta poslala** gd. Turk v Dolu 70 K in odd. fin. straže pri Sv. Juriju 64 K za »Jugoslovansko Matico«, katere zneske smo izročili na imenovani naslov.

— **Primerno božično darilo** je knjižica **»Kaj se ne spodobi«**. Cena 10 kron. Dobi se v vsaki knjigarni in v založbi pri anonimnem zavodu »Vedež«, Maribor, Slovenska ulica 6.

Ljubljana.

= **Praznovanje regentovega rojstnega dne v Ljubljani.** Včeraj je praznoval regent Aleksander svoj 32. rojstni dan. Ljubljana je bila tem povodom okrašena z zastavami. V stolni cerkvi se je vršila slavnostna **služba božja**, katere so se udeležili predstavitelji raznih oblasti in mnogo drugega občinstva. Po ljubljanskih šolah so se vršile primerne svečanosti z nagovori na šolsko mladino.

= **Srbohrvaščina na ljubljanskih šolah.** Mestni šolski svet je sklenil, da se uvede obvezni pouk srbohrvaščine že v tretjem razredu ljudskih šol.

= **Nedeljske službe božje na ljubljanskih ljudskih šolah** se vsled sklepa mestnega šolskega sveta iz zdravstvenih ozirov opuste do konca februarja 1921.

= **V proslavo regentovega rojstnega dne** so priredili častniki ljubljanske garnizije **sinoči v Unionu** — zabavni večer s plesom. Naj se gospoda zabava, kakor in kolikor hoče, samo na regenta naj se ne sklicuje. Ni treba, da bi še oficirji skrbeli »Večernemu listu« in »Rdečemu praporju« za protimonarhistično in protimilitaristično gradivo.

— **Božična drevesca že prodajajo na Kongresnem trgu.** Letošnji Božič bomo, kakor vse kaže, obhajali v snegu in v pravem zimskem mrazu, kakor ga že dolgo nismo. Božični prazniki se bodo obhajali torej res v božičnem razpoloženju.

— **Zakotni barantači z zlatnino.** Pred par meseci smo brali v časopisih, da je policija prijela sleparja, ki je ljudem po gostilnah pozlačene verižice prodajal za zlato. Te vrste sleparji v zadnjih časih v Ljubljani žalibog niso redki. Po Ljubljanskih gostilnah, beznicah in kavarnah se klati vse polno brezposelnih, sumljivih eksistenc še izza časa vojne, ki ponujajo in vsiljujejo občinstvu raznega nakita v nakup. Ti predmeti so, kolikor ne izvirajo iz tatvin in vlomov, večinoma ponarejeni in brez vrednosti. Da bi še lažje goljufali lahkoverno občinstvo, so začeli sedaj ti sleparji ponarejati celo uradna puncijska znamenja. Ponarejajo jih tako dobro, da premotijo vsakega lajika in da more le izurjeno oko strokovnjaka zapaziti, da je puncijsko znamenje ponarejeno. Škoda, ki je vsled teh sleparij trpi občinstvo, je ogromna. Skrajni čas je že, da se zganejo v to poklicani javni faktorji, v prvi vrsti naša policija, in preprečijo v interesu občinstva to zakotno sleparsko barantanje. Ta akcija bo pa imela le tedaj svoj uspeh, če jo bo podpiralo tudi občinstvo in sicer s tem, da vsakega takega sleparja, ki zakotno baranta z zlatnino, nemudoma ovadi najbližnjemu policijskemu stražniku ali pa naravnost policijskemu ravnateljstvu, ki bo te vrste ptiče spravilo na varno.

— **Dramatični odsek Sokola na Viču** ponovi v nedeljo 19. t. m. ob pol 8. uri zvečer v dvorani »Sokolskega doma« burko v 3. dejanjih »Veliko repatico«. Ker se je občinstvo že prvič izborno zabavalo, upamo, da poseti tudi drugič to burko, ki sestoji iz samih komičnih prizorov. Kdor se hoče za par ur otresti težkih dnevnih skrbi in se pošteno od srca nasmejati, bo krenil v nedeljo v Sokolski dom na Viču. Pa tudi ljubljanskemu občinstvu se priporočamo, da naredi v nedeljo malo izpremembo in umeri svoj večerni sprehod proti Viču. k

— **Orkestralno društvo »Glasbene Matice«** ima v nedeljo 19. t. m. ob 10. uri dopoldne v mali dvorani filharmoničnega društva »Tonhalle« svojo skupno vajo. Prosimo polnoštevilne udeležbe. — Odbor. K

— **Na zmrznjenih tleh je izpodrsnil** Gvardijančič Alojzij, sin policijskega nadstražnika v Udmatu. Padel je tako nesrečno, da si je zlomil desno nogo.

— **Nesreča s šivalnim strojem.** 7letna hči šivilje Berglez iz Udmata se je v času ko je bila mati odsotna, spravila k šivalnemu stroju in poskusila šivati. Pri tem pa je držala kazalec leve roke tako nerodno, da ji je šla igla čez noht. Na otrokovo kričanje je pritekla mati, ki je mlado učenko rešila iz neprijetnega položaja.

— **Skrivnostna tatvina.** Gospej Ivani Šternovi na Emonski cesti je na neznan način izginil 1000 dinarski bankovec, katerega je vložila v hranilno knjižico. Poizvedovanja za tatom so ostala brez uspeha.

Maribor.

Proslava rojstnega dne regenta Aleksandra. Že na predvečer narodnega praznika so na vseh javnih in na mnogih privatnih poslopjih zaplapolale narodne in državne zastave. Po ulicah mesta je korakala vojaška godba in svirala razne komade. V nabito polnem Narodnem gledališču se je zvečer vršila slavnostna prireditev s petjem, raznimi koncertnimi točkami, živo sliko in uprizoritvijo Jelenčeve enodejanke »Kosovo«. V petek zjutraj je bila ob 8. na Stolnem trgu vojaška parada. Ob 9. uri je bila pontifikalna maša, katero je daroval knezoškof dr. Napotnik. Službe božje so se udeležili zastopniki vseh državnih in avtonomnih uradov, korporacij, raznih društev, vojaških oblasti, člani razmejitvene komisije in mnogo drugega občinstva. Po maši je bil Tedeum in molitev za regenta, nakar so zapeli himno »Bože pravde«. Potem je bil v Oficirskem domu lunch. Zvečer je bila ravnotam vojaška slavnost s sodelovanjem Glasbene Matice in vojaške godbe, nakar se je razvil živahen ples.

Prva umetnostna razstava v Mariboru je od danes naprej otvorjena vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne in od 1. do 4. ure popoldne.

Razkol v socialnodemokratski stranki. Na konferenci levega krila socialnodemokratske stranke, ki se je vršila preteklo nedeljo, se je sklenilo, da se levičarji odcepijo od socialnodemokratične stranke in se združijo s komunisti.

Osrednje društvo poštnih in brzojavnih nameščencev za Slovenijo se je v petek ustanovilo v Mariboru.

Slovensko obrtno društvo. Tukaj se je ustanovilo Slovensko obrtno društvo, k kateremu je doslej pristopilo okoli 100 članov.

Živinski sejem dne 14. t. m. je bil navzlic slabemu vremenu precej živahen. Na sejem je bilo skupno prignanih 234 glav živine.

Lastnik Legatovega učnega zavoda — trgovec v Mariboru. Prejšnji imetelj oblastveno zatvorjenega zasebnega trgovskega učilišča nemški učitelj Edvard Legat, je sedaj v Mariboru otvoril trgovino s pisalnimi stroji.

Okrožni agrarni urad. Mariborski okrožni agrarni urad, čigar prostori se nahajajo na Koroški cesti št. 19, je pričel poslovati. Vodstvo urada je prevzel inšpektorat ministrstva za agrarno reformo dr. Vilko Pfeifer. Delokrog tega urada se razteza na območje okrajnih glavarstev Maribor, Ptuj, Ljutomer, Brežice Slovenjgradec, Konjice, Celje in slovensko Koroško. Za stranke so uradni dnevi vsako sredo od 9. do 12.

Celje.

Mestno gledališče v Celju. V četrtek 16. t. m. se je v mestnem gledališču predstavljala Ogrinčeva veseloigra »V Ljubljano jo dajmo!« Igralci so se potrudili ter svoje vloge dobro prednašali. — V nedeljo 19. t. m. ob 16. in pol se v tretjič ponovi pri znižanih cenah tridejanka »Morala gospe Dulske«. — V četrtek 23. t. m. ob 19. in pol se ponovi »V Ljubljano jo dajmo!« — Pripravlja se igra »Težke ribe«.

Eno- dvo- in desetkronskih bankovcev noče tudi pri nas nihče sprejemati. Dokler pa je ta denar zakonito plačilno sredstvo, vendar to ne gre. Merodajne oblasti pozivljamo, da pouče denarne zavode in posamezne stranke, naj ne zavračajo svojevoljno tega denarja. Skrajni čas pa je že tudi, da se te cunje zamenjajo.

Gospodarski urad imamo v Celju, ki je bil ustanovljen še med vojno za časa pokojne Avstrije. Imel je svoj čas namen, oskrbovati krajevni trg z živežnimi potrebščinami po nizkih cenah. Danes pa se trguje na tem uradu z vsem mogočim ter prodaja z velikim dobičkom trgovcem naprej. Ta urad je izgubil v sedanjih časih ves svoj pomen in so velikanski stroški, ki jih zahteva vzdrževanje urada, popolnoma nepotrebni. Naj se ukine njegovo delovanje!

»Cilli« in druga krajevna imena v nemškini obstojajo še vedno za naše Nemce. Pri poštnih pošiljatvah in drugod se ti naši sodržavljani poslužujejo dosledno samo nemških krajevnih imen. Naj bi se od naših uradov take pošiljatve zavračale, in bi se tem ljudem dokazalo, da je »Cilli« nekoč res obstojalo, a da danes poznamo samo Celje.

Iz poštne službe. Za poštnega oficijanta je imenovan aspirant Ignac Kislinger v Celju.

Krmite uboge ptičke! Minule tedne je zapadel zelo visok sneg in uboge ptice si s težavo najdejo živeža. Svoj čas smo imeli po mestnem parku in tudi v mestu na gotovih pripravnih prostorih postavljene krmilnice, kamor so prijatelji ptic vsak dan pokladali zrnje in drugo ptičjo hrano. Naj bi se take krmilnice postavile tudi v sedanjih časih na pripravnih prostorih, posebno v bližini šol, koder bi bile važnega vzgojnega pomena za mladino.

Ljubljanska porota.

NEVARNA ROKOVNJAŠKA DRUŽBA.

(Nadaljevanje.)

Rokovnjač — policijski zaupnik.

Veliko senzacijo je zbudila Hermanova izpoved, da je bil najet za konfidenta tajne policije; kot tak je napravil policiji marsikatero uslugo. Zaslišani detektiv je to potrdil ter pripomnil, da je Herman le malo časa sodeloval. Ko se je seznanil z Gorkičevo družbo, ni ničesar več poročal, ker mu je gotovo pri rokovnjačih več neslo. (Sicer pa so tudi bivši fatinski lovci baje najboljši gozdni čuvaji, ker poznajo vse zvijače tatov. Op. poročevalca.) č

Vlom v Belgijski vojašnici.

Ta vlom je brezdvomno izvršil Čič, ki je bil zaposlen v vojaški oblačilnici (po poklicu sobni slikar!) Pri njem so našli tudi ključ zunanjih vrat dotičnega objekta. Sploh pa je Čič pri policiji ta vlom priznal ter povedal, da je ukradeno blago in obleko Mišek prodajal večinoma gostilničarju Olupu, kar ta tudi potrdi. Pri obravnavi pa Čič zopet vse taji, češ, da je bil k izpovedi pristiljen. Pripoveduje celi roman, da je kradel neki Pšeničnik ali Križnik ter njemu nosil blago, z izkupičkom pa sta se »bratsko« delila.

Kupčija z zdravili.

Nekoč je prinesel Gorkič drogeristu Čvančari prodajat škatljico zdravilnih praškov (kodein), ki so bili takrat zelo dragi. Dasi so bili praški vredni do 1000 kron, jih Čvančara niti za 200 K ni hotel kupiti, ker se mu je zdelo sumljivo.

Miškova žena.

je izpovedala, da je mož štiri mesece, odkar je prišel iz zapora, zaman iskal dela kot pekovski pomočnik, kar potrdi tudi drž. postovalnica. Odkar pa se je seznanil z Gorkičevo družbo, ni več iskal dela. Žena mu je vedno branila hoditi s to družbo. Domov ni nosil ne blaga, ne denarja, temuč je morala razprodati razne predmete iz gospodarstva, da so se preživeli. Po vlomu v Rudniku je začel Mišek siliti ženo, naj se izselita na Češko. Res sta vse razprodala ter si že priskrbela potne listine, tedaj pa je prišla aretacija. Žena je v drugem stanu.

Rokovnjači so med seboj zatajujeli.

Neža Gorkičeva je pri policiji tajila, da bi poznala Čiča, dasi je hodil k njej na hrano.

Trgovci na debelo.

Trije izmed obtožencev so šli za tri dni v Radovljico, da prouče razmere za vlom pri gostilničarju Praprotniku, ozir. tudi v cerkev na Brezjah. V Praprotnikovo gostilno so prišli vsaki dan pit, pri tem so ponujali pol vagona sladkorja po 30 K za kg. Obenem pa so goste tajno izpraševali, ali ima Praprotnik dosti denarja in kje ga hrani.

Bogati stric, Dedščina v Ameriki.

Obtoženi Čič je pri policiji in sodniji pripovedoval, da mu je dal stric 8000 K na račun 80.000 kronske dedščine, ki jo ima v Ameriki. »Stric« zaradi tega zaslišan, je ogorčeno izpovedal, da Čiča sploh ne pozna, nakar je Čič s posmehom priznal, da si je celo historijo izmislil.

Družba treznosti.

Rokovnjači bi se bili Ele Perc najraje izmebili, ker je udana pijači, a take osebe ne spadajo v zaupno družbo, ker bi mogla kaj v pijanosti izdati.

Nekatere obtožbe umaknjene.

Zaslišavanje se je zaključilo včeraj opoldne, nakar je državni pravdnik izjavil, da umakne obtožbo zaradi poskušenega vloma v gostilno pri Sokolu, kakor tudi zaradi zdravilnih praškov, ki so bili ukradeni še v avstrijski vojski.

Vprašanja krivde. Obtožba državnega pravdnika.

Porotnikom se je stavilo 34 glavnih, ozir. dodatnih vprašanj. — Državni pravdnik je naglašal nevarnost rokovnjaške družbe, ki je zakrivila še mnogo dejanj, za katera jih ni mogoče zgrabiti. Imeli so načrte, ki bi bili prinesli še veliko zla Ljubljani in okolici. Glede Gorkiča pravi drž. pravdnik, da ga je imel za mnogo hudobnejšega in zakrknjenega človeka, toda med razpravo se je pokazal boljšega, ker je vse odkrito priznal, zato upa, da se bo še poboljšal. Za najhujši nevarnega iz cele družbe pa smatra Čiča, ki vse brdovratno taji. Ta človek se ne bo nikoli poboljšal.

Zagovori.

Ker je nastopilo 7 zagovornikov, so govori trajali skoraj 2 in pol uro, nakar se je razprava ob pol 7. uri zvečer prekinila ter se bo nadaljevala danes ob 9. uri dopoldne.

Sport in turistika.

Smučarski tečaj v Ljubljani. V svrho teoretičnega in praktičnega izvežbanja smuškega naraščaja priredi Smučarski klub Ljubljana redni, brezplačni smučarski tečaj za člane smučarskega in drugih športnih klubov, ki bo trajal ob ugodnih popoldnevih približno do novega leta. Interesente vabimo na kratek sestanek v soboto, 18. t. m. ob 15. na dvorišču pri »Novem Svetu« na Gosposvetski cesti, kjer bodo izvedeli podrobnosti. Istočasno se bodo razdelile smuči — kolikor jih je na razpolago — med že priglašene udeležnike tečaja, ki si jih ne morejo nabaviti. Reflektanti morajo prinesti s seboj poverilnice od športnih klubov, ki posamezne udeležence priporočajo in garantirajo, da bo udeleženec izposojene smuči zopet vrnil. Nekaj parov smuči bo tudi na prodaj.

Književnost in umetnost.

Naši zapiski. Pravkar je izšla 7.—9. številka te revije z naslednjo vsebino: dr. Lončar: Ob koroškem plebiscitu; Abditus: Načelno o avtonomiji; St. Roszkowski: Poljsko delavstvo v poljsko - ruski vojni; dr. M. Rostohar: Psihologija narodnosti; dr. F. Gestrin: O rodbinski zadrugi kot juridični osebi; dr. R. Krivic: T. G. Masaryk o socializmu in socializaciji; dr. M. Dereani: Boj prostituciji in spolnim boleznim; dr. A. Sagadin: Začetki soc. zavarovanja v Jugoslaviji ter končno bogat pregled. — Naši zapiski so sedaj edina napredna, a nestrankarska revija, zato jo toplo priporočamo. Stane letno 50 K in je dobiti še vse številke. Naroča se pri »Slovenski Socialni Matici«, Ljubljana, poštni predal 91.

Trpite na revmatizmu in gihtičnih bolečinah? Vdrgnjenje s pravim Fellerjevim Elza-fluidom je takorekoč dobrodelno! 6 dvojnatih ali 2 veliki špecialni steklenici 42 K. Državna trošarina posebej.

Rabite milo - odvajajoče sredstvo? Fellerjeve prave Elza-kroglice izvršujejo svojo dolžnost! — 6 škatljic 18 K. — Zagorski sok zoper kašelj in prsne bolečine 1 steklenica 9 K. Želodec okrepčujoča švedska tintura 1 steklenica 20 K. — Omot in poštnina posebej, a najcenejše. **Eugen V. Feller, Stubica donja, Elsa trg 252, Hrvatska.** E.

Mali oglasi.

Proda se:

PRODA SE

popolnoma nov, nerabljen pisalni stroj znamke »The Courier«, vpraša in ogleda se v upravi »Jugoslavije«. 2461

POPOLNOMA NOV STROJ

za izdelovanje cementne strešne zrezne opeke s sto ploščami in štirimi modeli za zobnike proda zidarski mojster Juri Ferenc v Trbovljah za 20.000 K. 2462

KONFEKCIJA!

Proda se večja partija narejene obleke moške in za dečke volnene, mantelni zimski in površniki moški in ženski; radi pomanjkanja prostora po zelo ugodnih cenah. Ponudbe na upravo lista: pod štev. 2464.

TRI HIŠE Z VRTOM

in gostilno v Ljubljani v predmestju se prodajo. Naslov pove uprava »Jugoslavije«. 2469

ŽELEZNIČARSKI KOŽUH (kratek)

popolnoma nov po primerni ceni prodam. Zibertova ulica št. 145. 2477

Novosti »MULTIPLEX« **Novosti**

Računski stroj. Deli, množi avtomatično do 1,000.000 in več. Potreben v pisarnah, trgovinah, šolah itd. Žepna oblika. Cena na povzetje 10 K. Proti predplačilu 8 K. Trgovci velik popust. Pošilja: R. Čotič, Vrhnika. 2478

PIANINO

dobro ohranjen se proda. Kje? se izve v upravništvu lista. 2448

Nove prav lično izdelane karte za otročjo igro

»ČRNI PETER«

se dobe v trgovini Bianca Nemetz, Ljubljana, Mestni trg 8. — Cena 10 K. 2458

ČREVA

lepa zdrava, za vse vrste klobas, se dobe po ugodni ceni pri tvrdki Jos. Bergman, Poljanska cesta 87 v Ljubljani. 2431

KLAVIR

brezhiben, se proda za ceno 1800 kron. Ponudbe in ogled pri Viktor Mazovic, Domžale 4. 2434

ŽITNO KAVO IN FINO MARMELADO

ponuja d. d. Triglav tovarna hrani v Šmarji pri Kamniku. Istotam se kupi tozadevne surovine.

Kupi se:

SREDNJO MNOŽINO BELEGA LIMA

za slamnike kupim. Ponudbe: Viktor Mazovic, Domžale. 2463

Službe:

VESTNEGA URADNIKA

zmožnega slovenskega, nemškega jezika in strojepisja sprejme takoj privatno podjetje. Pismene ponudbe z kratkim življenjepisom in navedbo zaželjene plače, naj se naslove pod »stalno« na Anončno ekspedicijo Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg št. 3. 2474

KNJIGOVEŠKI POMOČNIK

zanesljiv samostojen delavec se sprejme v Ljubljani. Ponudbe na upravništvo »Jugoslavije« pod knjigovez. 2473

Razno:

ŽELEZNIČAR V POKOJU

vešč krajevnih in jezikovnih znanosti, se priporoča špediterskim tvrdkam, kot spremljevalec železniških transportov. — Eventualni dopisi — naj se dopošljejo na upravništvo pod »spremljevalec«. 2476

VZAMEM DRUŠTVENO GOSTILNO

ali kaj sličnega v najem v mestu ali izven mesta pod »Takoj« na upravo »Jugoslavije«. 2472

PRIMERNO STANOVANJE IŠČE

Jugoslovanski častnik od 1—3 sob s pritiklinami, če je mogoče v sredini mesta. Nagrada 1500 K. Cenjene ponudbe prosim pod »Takoj« na upravo lista. 2475

M. Zévaco:

Kraljev vitez.

Zgodovinski roman.

(Dalje.)

Neznanec je podržal zvezek od sebe, zamežal z očmi, porisal še tuintam ter zamrmral:

»Kako sijajen bosjak. In vendar, kolika žalost, da sploh naletavam na takšne modele! Kako vam je ime, prijatelj?«

»Smola«, je odgovori Cogolin. »Bogu bodi potoženo! Smola mi je ime«.

»Smola!« je vzkliknil tujec. »Imenitno! Čudovito! Boljšega imena si ne bi mogli izbirati.«

Mladi mož je zapisal Smolovo ime pod svoj črtež in spravil zvezek v torbo, ki mu je visela ob pasu.

»Vzemite, prijatelj,« je dejal nato Cogolinu ter mu pomolil srebrnjak.

Cogolin je zagledal beli tolar in vztrepetal. Vzel ga je ter lokaje pobesil glavo.

»Siromak!« je zamrmral mlad mož.

»Gospod,« je vzkliknil Cogolin, »kako naj se vam zahvalim? Rešili ste mi življenje.«

»Narobe jaz vam dolgujem hvalo,« je rekel neznanec, »in sram me je, da vam ne morem ponuditi izdatnejše nagrade.«

»Povejte mi svoje ime, gospod, da ga bom blagoslavljal!«

»Blagoslova mi je bogme treba, ker se pripravljam na dolgo pot. Priromal sem iz Nancvja v Loreni, namenjen pa sem noter tja do Rima. Ime mi je Jacques Callot*.«

Bodoči slavni umetnik je prijateljsko mahnil Cogolinu z roko ter odhitel dalje.

Naš znanec je krčevito stisnil rešilni srebrnjak in jo ubral proti najbližji krčmi. Bila je na vogalu Lombardske ulice, to je, v najobljudenejšem kraju Pariza. Nien izvesek je predstavljal moža v črni komisarski obleki, kako se polašča polne vreče denarja. In napis se je glasil:

»Pri brljavcu, ki grabi.«

»Brljavec« je pomenil komisarja, ki je bil naslikan. Na levo od te krčme je stal dokaj prostoren in tistikrat baš prazen skedenj.

Cogolin je sedel za mizo ter položil tolar predse, da ga je moral vsakdo videti. Naročil je kruha, vina, jajec in gnjati. Ko so bila jajca in gnjat pojedena je začutil, da nima še dovolj, in hrabro ukazal eno izmed kokoši, ki so se pekle na velikem ognjišču. Kokoš se je izpremenila v golo okostje in Cogolinova lakota v žejo; zato si je privoščil še steklenico »boljšega«. Ko je posrebal zadnjo kapljo, sta bila glad in žeja za silo ugnana, a tudi od slikarjevega tolarja je ostalo samo še dva solda in tri denarje.

Za ta ostanek si je omislil zadoščenje da je mogel prav po velikaško pušiti nikotjano iz lončene pipe, zakaj tobak je bil takrat še luksus. Sit in blažen, obdan z dišečimi oblaki dima se je oziral Cogolin po gostilni, dokler mu niso obvisele oči na trojici mož, ki so sedeli nedaleč od njega in so se zdeli po videzu pekovski pomočniki.

Prvi je bil majhen debelušast, ostrega nosu in živih oči, drugi mršav dolgin z otožno kumaro sredi obraza, a tretji trebušast kakor sodec širokopleč kakor vol in rdečenos kakor naslikana grlica. Ti trije gostje so se živahno razgovarjali z oštirjem. Krčmar jih je menda dobro poznal, in zdelo se je, da jim govori na dušo.

»Tedaj ste res odločeni?« je dejal nazadnje. »Zapustiti hočete pekarno mojega soseda Lescota in postati komedijantje?«

»Tako je sklenjeno!« je viknil ostronosec. »Zbogom kadunje!«

»Preudarite še, Legrand.«

»Nič več Legrand. Odslej se imenujem Turlupin.«

»A vi, prijatelj Guéru, ki ste tako blag in pameten človek: vsaj vi se izpametujte.«

»Nič več Guéru!« je odmahnil gost z otožno kumaro. »Zdaj mi je ime Gautier-Gargouille. Pereat peč, in živel oder!«

»In vi, Robert? Tako miroljubni, tako —«

»Roberta ni več!« je kriknil rdečenosec. »Zanaprej sem Gros-Guillaume. Naveličal sem se moke na obrazu, v ustih in v očeh!«

Krčmar je zavzdihnil ter premeril pomočnike z globokim pomilovanjem.

»Ti trije dedci,« je pomislil Cogolin »se mi ne vidijo prav nič napačni ljudje!«

Ostronosi Turlupin, ki se je zdel poglavar trojice je povzel:

»Da prijatelj oštir, zazdaj, ko še ne moremo igrati v pravem gledališču, smo mislili na vas.«

»Name?« je ostrmel krčmar. »Ali ste povsem hudičevi, kaj? Mari hočete, da naj pojdem zaradi vas v pekel?«

»Zato, je nadaljeval Turlupin, ne meneč se za njegovo zveličanje, »ker imate tamle svoj trapasti prazni skedenj, v katerega lehko spravimo razen odra najmanj kakih 100 gledavcev. Vaš skedenj nam je dopadljiv in povšečen: za uporabo pa vam odstopimo četrtino dohodka.«

* sloveč francoski slikar in bakrorezec (1592.—1635.). Njegova najboljši znana dela so: »Cjgani«, »Vojno gorje«, »Ostudniki« ni »Bosjaki«.

!! POZOR !!

Bankirji in veletrgovci.

Oddajo se krasni prostori v Mariboru, na najprometnejšem trgu zelo pripravni za bankirje in trgovce. — Samo pismene ponudbe pod šifro „Maribor“ na Anončno ekspedicijo „Triglav“, Maribor. — Vsako posredovanje izključeno.

Kdor si želi nabaviti pristnega in znanega

haložana

naj se blagovoli poslužiti tvrdke:

Prva haloška trgovina z vinom ANTE KORENJAK in drug pri Sv. Barbari v Halozah.

Za malokrvne in po bolezni oslabele je edino sredstvo, zdravniško priporočena

„Jadranska kapljica“

krj in moč tvoreče dalmatinsko vino.

Glavna zaloga:

H. RAVTAR, Ljubljana, Jurčičev trg štev. 3.

Trstje

za strope izdeluje in prodaja na debelo in drobno m² po K 4·80, pri večjih naročilih znaten popust, Ant. Steiner, Ljubljana, Jeranova ul. 13. (Trnovo.) 771

Suha drva

za kurjavo z dolenjskih postaj ter

žagane bukove deske

kupuje veletrgovina z drvmi in ogljem

M. Herlinger, Karlovac.

Karbid

in krasne karbidne namizne in rudokopne svetilke po tovarniški ceni nudi glavna zaloga

Ivo Andraschitz

Maribor, Vodnikov trg 4.

Prvovrstne

Pfaff šivalne stroje

za šivilje, krojače in čevljarje z večletno garancijo ter posamezne dele igle, olje itd. za vsakovrstne šivalne stroje po ugodni ceni priporoča

IGN. VOK, Ljubljana, Sodna ulica št. 7.

Pozor!

Dospela je velika pošiljatev raznih gumbov, igel, modnih stvari, vezenin, finih žlic, rinčic za čevlje, zapon, toaletnih stvari, čevljarskih potrebščin in orodja itd. — Za obilen obisk se priporoča tvrdka

JOS. PETELINC, Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Najnižje cene na drobno in na debelo!

Tovarna

Jos. Reich

Ljubljana, Poljanski nasip štev. 4.

Podružnica: Selenburgova ulica 3.

Barva vsakovrstno blago.

Kemično čisti obleke.

Pere domače perilo (pošlje ponje na dom).

Podružnica v Mariboru Gosposka ulica štev. 38.

Svetlolika vratnike, zapestnice in srajce.

PODRUŽNICE

Maribor Gosposka ul. 38. Novomesto Glavni trg Kočevje štev. 39.

Priporočajte in razširjajte „Jugoslavijo“

Trgovci! Trafikanti!

POZOR!

Cigaretni papir, stročnice vseh vrst, pis. papir, kremo, ličilo, vazelina, riževe ribarice, konjske ščetke, nogavice, rokavice, sviterje, šale, žabce, sukanec, bombaž vseh znamk, vezalke, sesalke, plavilo, božične okraske ter vse galanterijsko blago kupite na ceneje in po konkurenčnih cenah

pri tvrdki

Oroslav Certalič, Ljubljana, Sv. Petra cesta 33.

Naznanilo!

Cenjenim trgovcem, trafikantom in odjemalcem vljudno naznanjam, da sem dobil večje pošiljatev boljših znamk stročnic in in cigaretnega papirja ter sem tudi prevzel glavno zalogo in edino razprodajo za celo Jugoslavijo „Altesse“ stročnic in papirja po tovarniških cenah ter se priporoča

Oroslav Certalič, Ljubljana, Sv. Petra cesta 33.

Koroška gospodarska družba

Ljubljana, skladišče „Balkan“

razprodaja svojo zalogo manufakturnega specerijskega in galanterijskega blaga

(sol, kolomaz, steklo, bencin) po zmernih cenah.

RUDOLF PEVEC, trgovec v MOZIRJU

je otvoril svojo podružnico v BEŠKI SREM, v bližini Beograd in Novisad ter bode v položaju najceneje in najkulantneje postreči celo Slovenijo s pšenico, koruzo, ječmen, oves, moka vsakovrstna, slanino, mast, svinje, vino karlovško in banatsko vse najceneje po dnevni ceni.

Naročila se naj direktno pošiljajo na tvrdko RUDOLF PEVEC v BEŠKI SREM. — Naslovi: Pevec, Beška-Srem.

Nakupoval bodem direktno od kmetov ter bodem zamogel z vsako drugo tvrdko konkurirati. — Ob enem se bode tamkaj prodajalo deske, les in drogi. Slovencem se bodo brezplačno dajale eventuelne informacije.

Za mnogobrojna naročila se priporoča

2139 Rudolf Pevec.

Najnižje cene! Najnižje cene!

Raznovrstno manufakturno blago

Jos. Ravnikar, Ljubljana

Kolodvorska ul. 26. (Vhod skozi vežo.)

Zalepke za srečolov in šaljivo pošto

priporoča v najnovejši obliki

M. TICAR, LJUBLJANA.

Naznanilo!

Cenjenim damam vljudno naznanjam, da sem po mojem pokojnem možu prevzela krznarsko obrt sama, katero bodem s pomočjo poslovodje izvrševala ter se za nadaljna naročila kakor izdelovanje kožuhovinastih garnitur in moderniziranje istih, najtopleje priporočam.

A. Rot, krznarstvo Ljubljana, Gradišče 7.

Usnjarska tovarna Carl Pollak v Ljubljani

izdeluje zopet priznano najboljša usnjata

gonilna jermena

za vsakovrstne stroje in pogone

kože za prevleko mobilij

špeciljalnega stroja in najokusnejših vzorcev.

POZOR! POZOR!

Knjigarne in trgovine s papirjem ter g. trgovci!

Lične žepne koledar e za leto 1921

v obliki 6×4 cm komad po 2 K 80 v in 12×7 cm komad po 9 K dobavlja vsako množino

Zvezna tiskarna in knjigarna v Ljubljani.

Poštni predal 74.

Vedno v zalogi tudi lični notesi, bloki, pisar. knjige (blag. dnevnik).

!! Božična in novoletna darila !!

Največja izbira vsakovrstnih oblek za gospode in dečke, površnikov, raglanov itd. lastnega izdelka.

Specijalna trgovina angleškega sukna

Naročila po meri se izvršuje točno v lastnem prvem ljubljanskem modnem salonu!

Prva kranjska razpošiljalna manufakture, mode in konfekcije

SCHWAB & BIZJAK

Ljubljana, Dvorni trg 3.

Prost ogled! Neprisiljen nakup!

Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani

Marijin trg 8, Wolfova ulica 1 — Podružnica v Murski Soboti in Doljnji Lendavi

obrestuje hranilne vloge in vloge na tekoči račun

Ustanovljen septembra 1919. Prometa do srede junija nad 65,000.000 kron.

4½%

čistih brez odbitka rentnega davka.

Neposredno pod državnim nadzorstvom.

Odgovorni urednik Anton Pesek. Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.